

ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА

ЧЕК-ЛИСТ ДЛЯ МЕДІА:

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

В еру цифрової трансформації інновації змінюють ландшафт комунікацій та виробництва контенту. З'являється потреба адаптуватися до нових технологічних можливостей. Штучний інтелект (ШІ) відіграє ключову роль у цій революції і пропонує медійникам та контент-мейкерам інструменти, що кардинально змінюють підходи до створення, обробки та поширення інформації. Тож Центр демократії та верховенства права розробив інструкцію, яка забезпечить медійників необхідними знаннями та навичками для ефективного використання інструментів ШІ. Вона включає в себе чек-лист для застосування таких інструментів, як ChatGPT, Leonardo AI, DeepL AI Writer, Gen-2 RunWay та FreeSubtitles.AI, розкриває їхні основні можливості і відмінності різних версій, а також наводить конкретні приклади використання в медійній сфері. Це допоможе не просто адаптуватися до змін, а й максимально використовувати потенціал ШІ для підвищення якості та ефективності своєї роботи, забезпечуючи етичне та відповідальне використання новітніх технологій.

АВТОРКА:

ОЛЬГА ПЕТРІВ

ЮРИСТКА У СФЕРІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ
НАПРЯМУ “НЕЗАЛЕЖНІ МЕДІА” ЦЕДЕМ

ЗМІСТ

ОПРАЦЮВАННЯ, СТВОРЕННЯ ТЕКСТІВ, ПЕРЕКЛАД, СУБТИТРИ	4
CHATGPT	4
DEEPL AI WRITE	12
FREESUBTITLES.AI	15
СТВОРЕННЯ ЗОБРАЖЕНЬ ТА АНІМАЦІЙ	18
LEONARDO AI	18
RUNWAY GEN-1 TA GEN-2	21

ОПРАЦЮВАННЯ, СТВОРЕННЯ ТЕКСТІВ, ПЕРЕКЛАД, СУБТИТРИ

CHATGPT

CHATGPT

– відомий чат-бот на основі ШІ, в якому можна вести діалог за допомогою штучного інтелекту та використовувати інші розширення (створення та аналіз зображень, обробка завантажених документів тощо). ChatGPT є у трьох версіях: базовій ChatGPT 3.5 та розширеній ChatGPT 4 та GPT 4o.

ЧИМ CHATGPT КОРИСНИЙ ДЛЯ МЕДІА?

1

ChatGPT може генерувати оригінальні тексти різних жанрів і стилів. Він здатен адаптуватися до різноманітних вимог щодо тону та стилю написання. Це робить його корисним інструментом для медіа, маркетологів, письменників і творців контенту.

2

Автоматичне розпізнавання предметів на фото дозволяє створювати правильні теги для зображення і поліпшує їхню пошукову оптимізацію.

3

Завдяки здатності обробляти та генерувати текст на основі великих даних (big data) ChatGPT може допомогти у створенні персоналізованого контенту для користувачів з огляду на їхні індивідуальні інтереси та вподобання. Наприклад, він може створювати описи для незрячих – генерувати детальні описи зображень для людей із вадами зору і робити медіаконтент більш доступним.

4

Використання ChatGPT для модерації контенту може включати виявлення та видалення неетичних, образливих або шкідливих коментарів. Це допомагає підтримувати сприятливу атмосферу на платформах та форумах.

5

Медіа та журналісти можуть прискорити процеси дослідження та розробки нових продуктів або послуг шляхом використання можливостей ChatGPT для генерації ідей, підготовки звітів, аналізу даних і т.д.

6

Медіа також можуть використовувати ChatGPT для автоматизації аналізу великої кількості візуального контенту, щоб швидко ідентифікувати ключові елементи зображень.

CHATGPT 3.5

Базова версія, ChatGPT 3.5, дозволяє безкоштовно вести діалоги зі штучним інтелектом та має такі можливості:

Вміє створювати змістовний та структурований текст, як-от статті, розповіді, вірші, і навіть код. Вона може слугувати інструментом для автоматизації написання тексту або як допоміжний інструмент для генерування ідей.

Здатна перекладати текст багатьма мовами, що дозволяє користувачам отримувати переклади без використання спеціалізованих перекладацьких сервісів.

Здатна підтримувати діалог та адаптуватися до стилю спілкування користувача, тому може слугувати віртуальним викладачем для навчання різноманітним предметам.

Може генерувати ідеї для сценаріїв, розробляти характери персонажів та створювати цілісні історії, що робить її корисною для творчих професіоналів і тих, хто пише тексти.

Може узагальнювати великі обсяги тексту, пропонувати короткі виклади або резюме документів, статей, книг тощо.

СКІЛЬКИ СЛІВ МАЄ БУТИ В ЗАПИТІ ДО CHATGPT 3.5

4096
ТОКЕНІВ

Загальне обмеження становить приблизно **4096 токенів** (1 токен — приблизно 4 символи). Це обмеження включає як запит, так і відповідь моделі.

НЕДОЛІКИ ВЕРСІЇ CHATGPT 3.5:

Може обробляти лише обмежену кількість тексту одночасно і втрачати контекст у довгих діалогах або текстах. Це може призвести до того, що відповіді стають менш релевантними або точними, якщо діалог стає занадто розгалуженим. Тож вам потрібно надавати чату інформацію повторно.

Оскільки GPT 3.5 тренувалася на даних, доступних до певного часу (до січня 2022 року), вона може не мати актуальної інформації і давати відповіді, що базуються на застарілих даних.

Може відображати або посилювати наявні упередження, що були в даних, на яких вона тренувалася. Це означає, що відповіді можуть іноді бути необ'єктивними або відображати стереотипне мислення.

Не може вчитися в реальному часі або адаптувати свої відповіді на основі нової інформації, отриманої після її останнього тренування. Це обмежує її спроможність залишатися актуальною з часом.

Хоча GPT 3.5 досить добре обробляє тексти, вона все ще може мати труднощі з розумінням деяких нюансів, іронії, жартів та складних метафор, що може призвести до неправильних або нерелевантних відповідей.

Не може самостійно розуміти етичні аспекти або оцінювати потенційну шкоду своїх відповідей. Користувачам важливо критично оцінювати відповіді і застосовувати власні судження.

CHATGPT 4

Версія ChatGPT 4 (\$20 на місяць) має декілька важливих покращень та нових можливостей порівняно з ChatGPT 3.5:

Краще справляється з розумінням складних запитань і здатна генерувати точніші, змістовніші відповіді. Вона також краще вловлює нюанси мови і контекстуальні зв'язки у тексті.

Має покращену здатність до аналізу інформації, забезпечує точніші та детальніші відповіді на запитання, які потребують глибокого аналізу або обробки великих обсягів даних.

Краще адаптована до вирішення складних завдань, включаючи логічні загадки, програмування та аналітичні завдання, завдяки глибшому розумінню принципів і методологій.

Хоча GPT 3.5 також підтримує багато мов, GPT 4 значно краще розуміє і генерує тексти різними мовами, що забезпечує точніші і природніші переклади та відповіді.

Може підтримувати більш складні і тривалі взаємодії з користувачами, зберігати контекст розмови на триваліший час і краще адаптуватись до змін у діалозі.

Має можливість інтегруватися з різноманітними інструментами та сервісами, що дозволяє їй виконувати ширший спектр завдань, включаючи створення зображень (через нейронну мережу DALL·E), виконання коду (через Code Interpreter) та навігацію в інтернеті (через Browser Tool).

За одну сесію ви можете зробити приблизно 40 запитів, подальші запити можна буде зробити через годину після опрацювання сорокового запиту. Реальна кількість запитів залежить від їхньої довжини, тому їх може бути від 30 (якщо запити вимагають довгі відповіді) до 50 (якщо запити вимагають короткі відповіді).

Окрім того, до версії додали GPTs – розширення в ChatGPT, яке дозволяє **створити персонального GPT**, дати йому потрібні дані, задати параметри, як він має себе поводити, і таким чином сформувавши віртуального помічника, який буде корисним саме для вашої діяльності. Деякі з цих GPTs включають:

GPTs для перегляду відео: дозволяє ChatGPT аналізувати відео, визначати його ключові моменти та надавати опис змісту, що може бути корисним для оглядів або резюме відеоматеріалів.

GPTs для створення діаграм: допомагає у візуалізації даних, створенні діаграм і графіків на основі інформації, яку надає користувач, сприяє кращому розумінню даних та поданню інформації у зрозумілому вигляді.

GPTs значно розширюють можливості ChatGPT, перетворюючи його з простого чат-бота на потужний інструмент аналізу та обробки інформації, який може бути особливо корисним для тих, хто працює у сфері медіа та інших фахівців, що працюють із великим обсягом інформації.

ChatGPT 4

– остання версія популярної системи штучного інтелекту від OpenAI – також має здатність розпізнавати предмети на фотографіях. Ця можливість розширює використання ChatGPT у медійній сфері і надає професіоналам інструменти для ефективнішої роботи з візуальним контентом.

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ:

Спеціальні інструкції для ChatGPT

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ НА ПРИКЛАДІ АНАЛІЗУ ЗОБРАЖЕННЯ В CHATGPT 4:

1

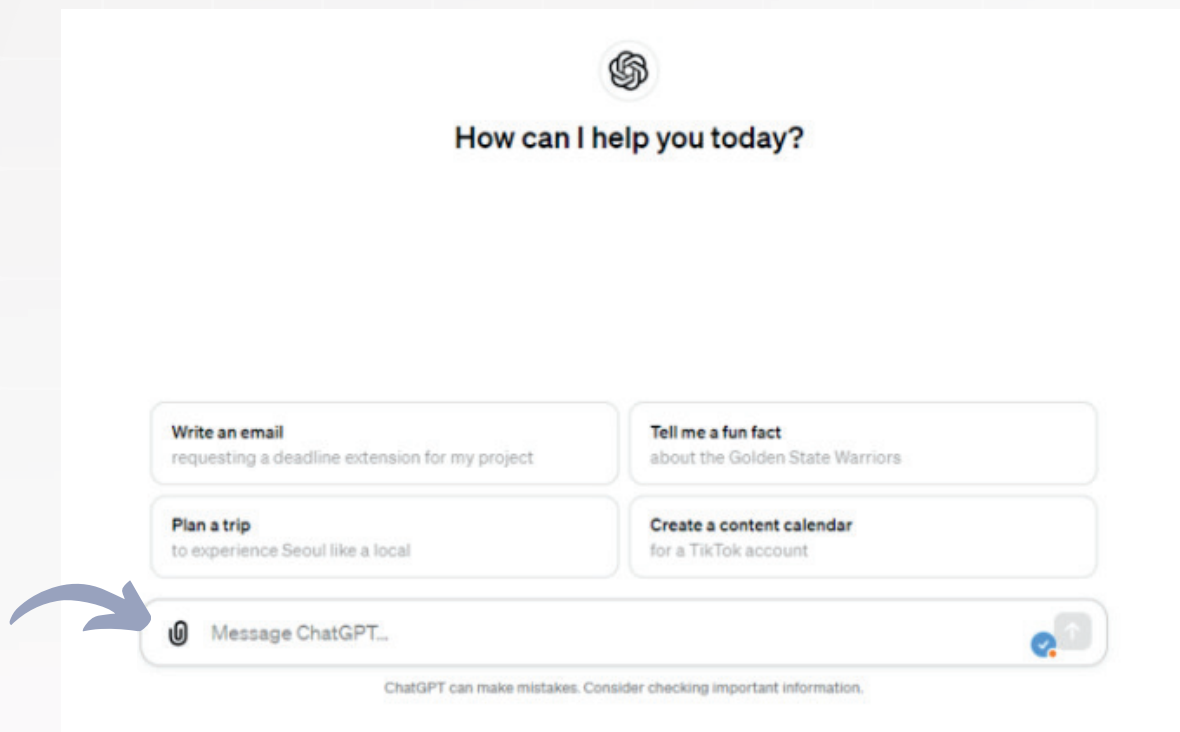

Оберіть фотографію, на якій потрібно ідентифікувати щось, наприклад предмети. Збережіть її на своєму пристрої.

2

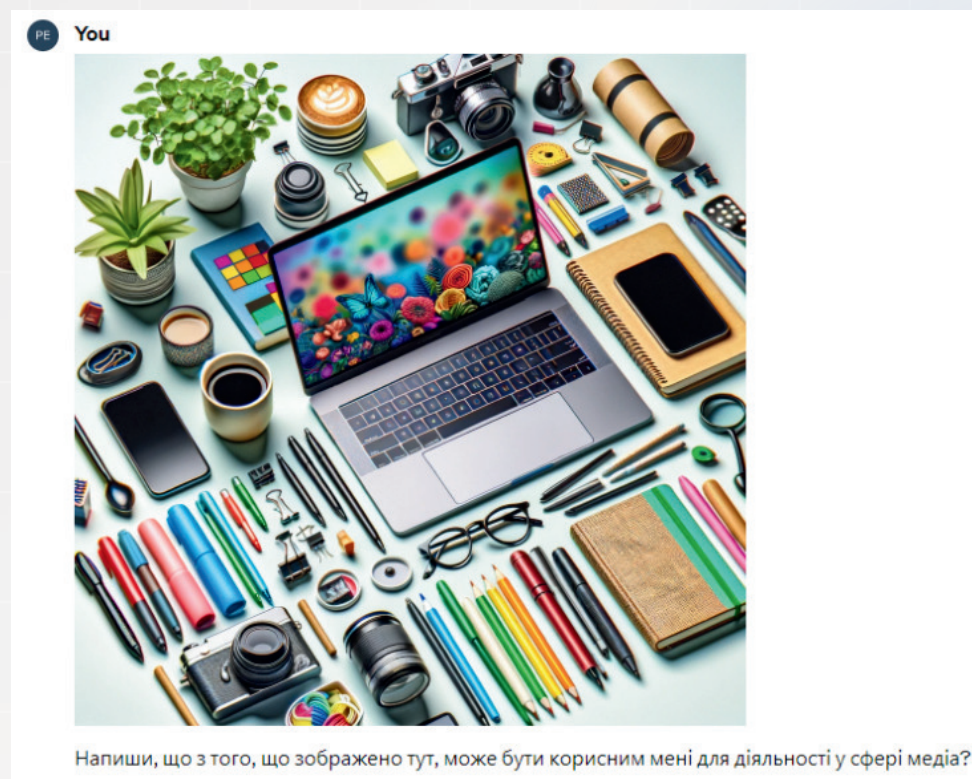
Використайте функцію завантаження зображення в інтерфейсі ChatGPT 4, щоб додати обране фото до вашої бесіди.

3

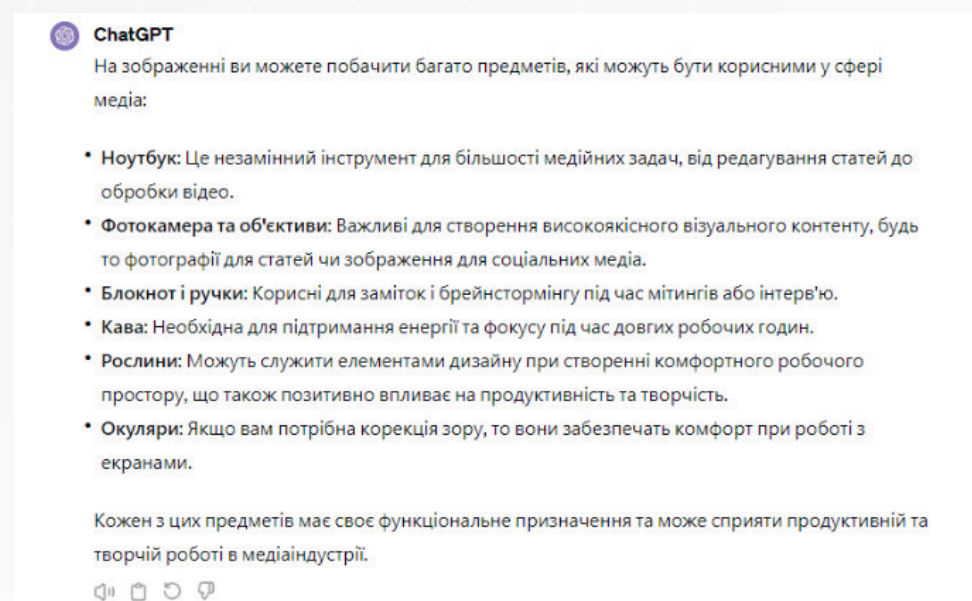
Після завантаження зображення введіть запит на його аналіз, наприклад: “Напиши, що з того, що зображено тут, може бути корисним мені у діяльності у сфері медіа?”.

4

ChatGPT проаналізує зображення, використовуючи вбудовані алгоритми розпізнавання зображень, і надасть детальний опис предметів, виявлених на фотографії.

АЛЬТЕРНАТИВА CHATGPT:

Якщо ви хочете спробувати альтернативу ChatGPT рекомендуємо Perplexity. Це ще один чат-бот зі штучним інтелектом. В ньому ви можете:

Вести діалог з чат-ботом.

Завантажити документ, який він може проаналізувати.

У відповідях, які він вам надасть, отримати посилання на джерело інформації, яку він використав.

В платній версії Perplexity (\$20 на місяць) ви можете створювати картинки в діалозі та завантажувати необмежену кількість файлів.

DEEPL AI WRITE

DEEPL AI WRITE

– **перекладач, який допомагає** прискорити написання та редагування листів або будь-якого іншого тексту за допомогою штучного інтелекту.

У DEEPL AI WRITE МОЖНА:

Виправити помилки в тексті.

Обрати стиль написання тексту.

Побачити, які саме виправлення в тексті були зроблені.

ЧИМ DEEPL AI WRITE КОРИСНИЙ ДЛЯ МЕДІА?

Може допомогти журналістам, редакторам та іншим фахівцям медіа писати чіткіше, лаконічніше та елегантніше що допоможе привабити ширшу аудиторію.

Може допомогти медійним фахівцям економити час, виправляючи граматичні, пунктуаційні та орфографічні помилки, пропонуючи стилістичні правки та підбираючи синоніми. Так можна швидше створювати і редагувати контент.

Може допомогти медійникам уникати помилок у тексті, які негативно вплинули б на репутацію їхнього видання.

Звертаємо увагу, що DeepL AI Write поки працює з покращенням лише англійської та німецької мов.

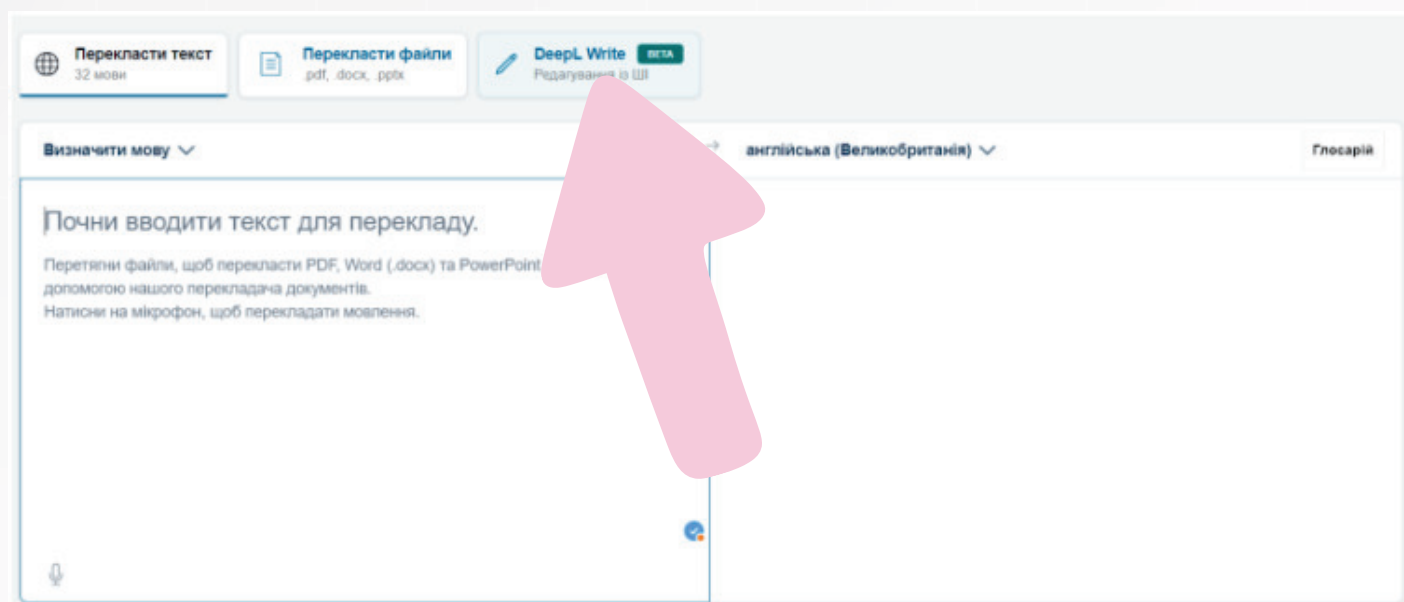
Також DeepLWrite працює безпосередньо в Google Docs та Gmail. Для того, щоб користуватись ним в Google Docs та Gmail, ви можете завантажити **безкоштовне розширення** для Chrome. Завдяки йому ви зможете:

- 1 Перекладати та редагувати у браузері.
- 2 Отримувати пропозиції щодо покращення вашого тексту.
- 3 Додавати приклади та пропозиції, зберігати форматування.

DeepL можна користуватись безкоштовно, проте якщо ви бажаєте перекладати великі файлові документи та отримати розширений функціонал, наприклад можливість працювати з великими обсягами тексту, ви можете придбати платну підписку. Її вартість – 7.49 євро на місяць.

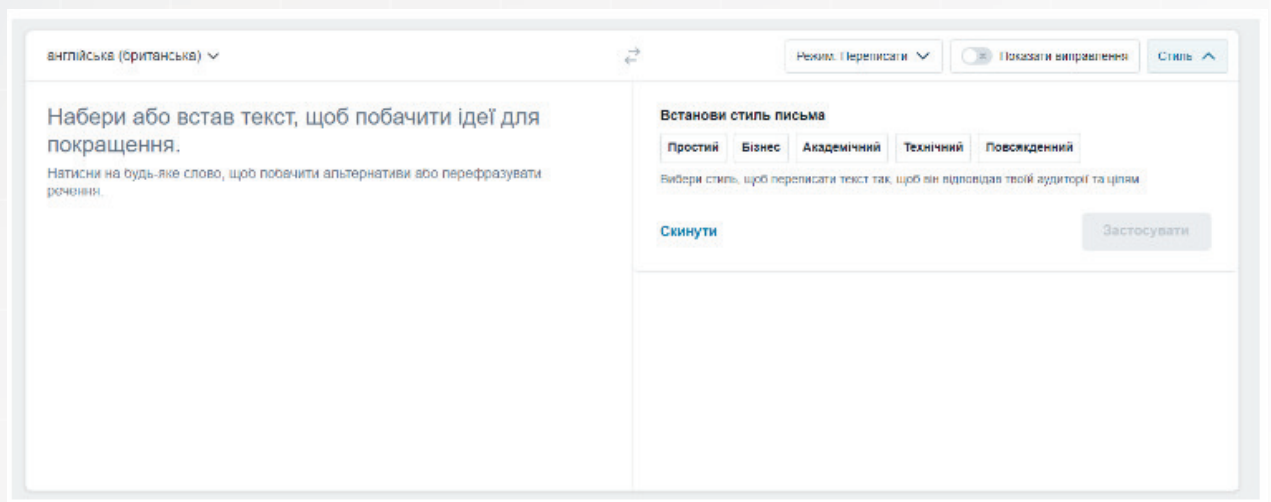
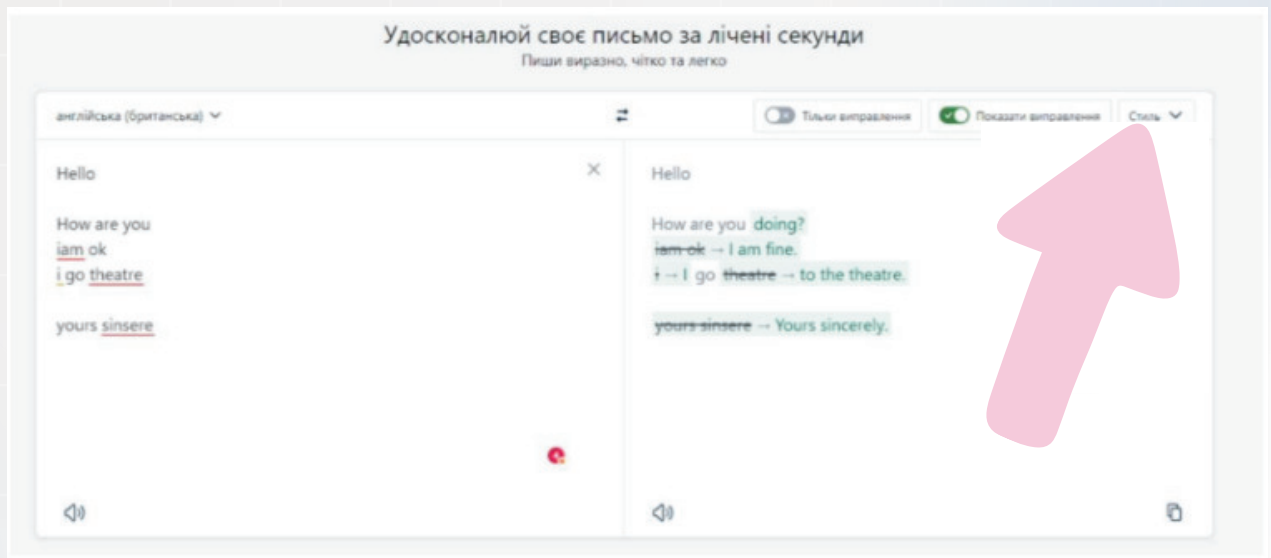
ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ:

- 1 В DeepL і натисніть на “DeepL Write”.

2

Наберіть чи вставте ваш текст. Як ви можете побачити на прикладі, текст написаний недосконало і без жодних знаків пунктуації. DeepL AI Write відредагує і напише текст в тому стилі, який ви оберете (додаток пропонує простий, бізнес, академічний, технічний та повсякденний стиль).

FREESUBTITLES.AI

FREESUBTITLES.AI

– це програма, в якій можна швидко згенерувати субтитри для вашого відео. В цій програмі є безкоштовна та платна версія.

В ПЛАТНІЙ ВЕРСІЇ МОЖНА:

Транскрибувати файли до 10 ГБ або 10 годин.

Одночасно транскрибувати декілька файлів без обмежень на кількість файлів, які можна обробляти одночасно.

Здійснювати багатомовну транскрипцію до 5 мов автоматичного перекладу.

Користуватись пріоритетною підтримкою для вирішення запитань і технічних проблем.

У FREESUBTITLES. AI МОЖНА:

Генерувати субтитри під відео.

Перекладати субтитри іноземною мовою.

ЧИМ FREESUBTITLES.AI КОРИСНИЙ ДЛЯ МЕДІА?

Генерує субтитри для вашого відео, що дає можливість зручніше переглянути відео тим, хто краще сприймає текстову інформацію або не може прослухати відео;

Допомагає охопити іноземну аудиторію завдяки перекладу субтитрів у вашому відео.

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ:

1

Перейдіть на сайт FreeSubtitles.AI, натисніть на “Вибрати файл” та завантажте ваше відео.

Free Use:
Maximum 300 MB File Size, Maximum 1 Hour Duration
Transcription: Whisper Model Medium (High Accuracy)
Translation: Open Source M2M_100 Model (Good Accuracy)
Transcription Cancelled When Browser Tab Closed

Paid Use:
Maximum 10 GB File Size, Maximum 10 Hour Duration
Transcription: Whisper Model Large V2 (Best Accuracy)
Translation: DeepL, Yandex (Best Accuracy)
Transcription Can Run Without An Open Browser Tab

Select or drop an Audio or Video file

IMG_8993.MP4

Automatic downloader (works on 1100+ websites)

File (ns)

Ukrain

Select translation language

Paid users can translate to 5 languages with the free model and can also use the paid transcription models

Translating to following language: (1/1)

English

Select translation module:

☒ Open-Source M2M_100 (Free)

☐ Yandex Paid API (+\$0.99/h)

☐ DeepL Paid API (+\$1.49/h)

2

Якщо вам потрібно одразу перекласти створені субтитри, натисніть на “Translate to different language” (“Перекласти на іншу мову”) і оберіть потрібну мову.

Free Use:
Maximum 300 MB File Size, Maximum 1 Hour Duration
Transcription: Whisper Model Medium (High Accuracy)
Translation: Open Source M2M_100 Model (Good Accuracy)
Transcription Cancelled When Browser Tab Closed

Paid Use:
Maximum 10 GB File Size, Maximum 10 Hour Duration
Transcription: Whisper Model Large V2 (Best Accuracy)
Translation: DeepL, Yandex (Best Accuracy)
Transcription Can Run Without An Open Browser Tab

Select or drop an Audio or Video file

IMG_8993.MP4

Automatic media downloader (works on 1100+ websites)

File Language (111 Options)

Translate to different language (91 Options) ☒

Paid users can translate to 5 languages... and
can also use the paid transcription mod...

Translating to following language: (1/1)

English

Select translation module:

☒ Open-Source M2M_100 (Free)

☐ Yandex Paid API (+\$0.99/h)

☐ DeepL Paid API (+\$1.49/h)

СТВОРЕННЯ ЗОБРАЖЕНЬ ТА АНІМАЦІЙ

LEONARDO AI

LEONARDO AI

– додаток, для створення зображень за вашим запитом. У додатку є можливість безкоштовно генерувати зображення та відео. Додаток також має функцію “PhotoReal”, яка призначена для створення дуже реалістичних фотографій і портретів. Вартість платної підписки від 10\$ на місяць.

У БЕЗКОШТОВНІЙ ВЕРСІЇ LEONARDO AI МОЖНА:

Створювати до 150 зображень щодня;

Редагувати згенеровані зображення;

Створювати анімації з ваших зображень.

ЧИМ LEONARDO AI КОРИСНИЙ ДЛЯ МЕДІА?

1

Додаток робить круті картинки для статей, блогів і постів в соцмережах.

2

Може підібрати картинки, які пасують до теми або стилю, щоб усе виглядало гармонійно.

3

Зробить складні речі простішими через інфографіку або візуалізацію даних.

4

Допоможе швидше створювати необхідні картинки та інфографіки і оперативно випускати новий контент.

5

Дозволить спробувати нове в дизайні та контенті, надихне на круті ідеї та зробить контент цікавішим.

6

Допоможе людям з проблемами зору, зробить контент доступнішим.

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ:

[Як згенерувати картинку](#)

[Як редагувати картинку](#)

[Як написати та згенерувати промт](#)

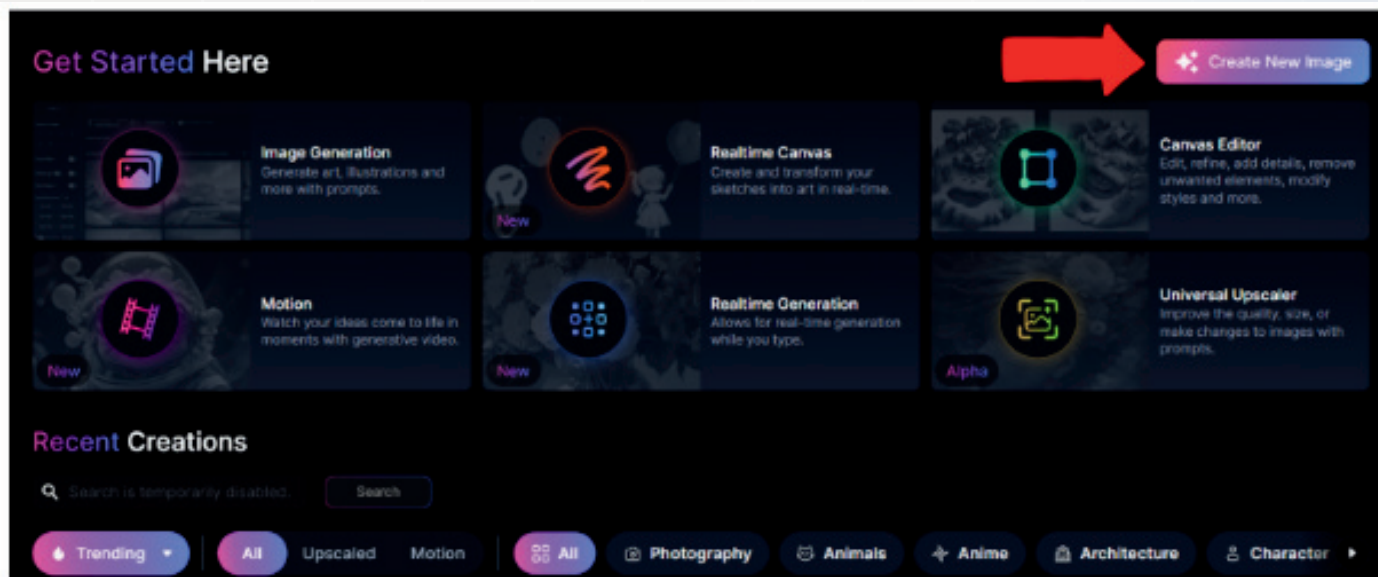

[Як покращити ваші зображення](#)

ДЛЯ ТОГО, ЩОБ СТОРИТИ ЗОБРАЖЕННЯ В LEONARDO AI, ЗДІЙСНІТЬ ТАКІ КРОКИ.

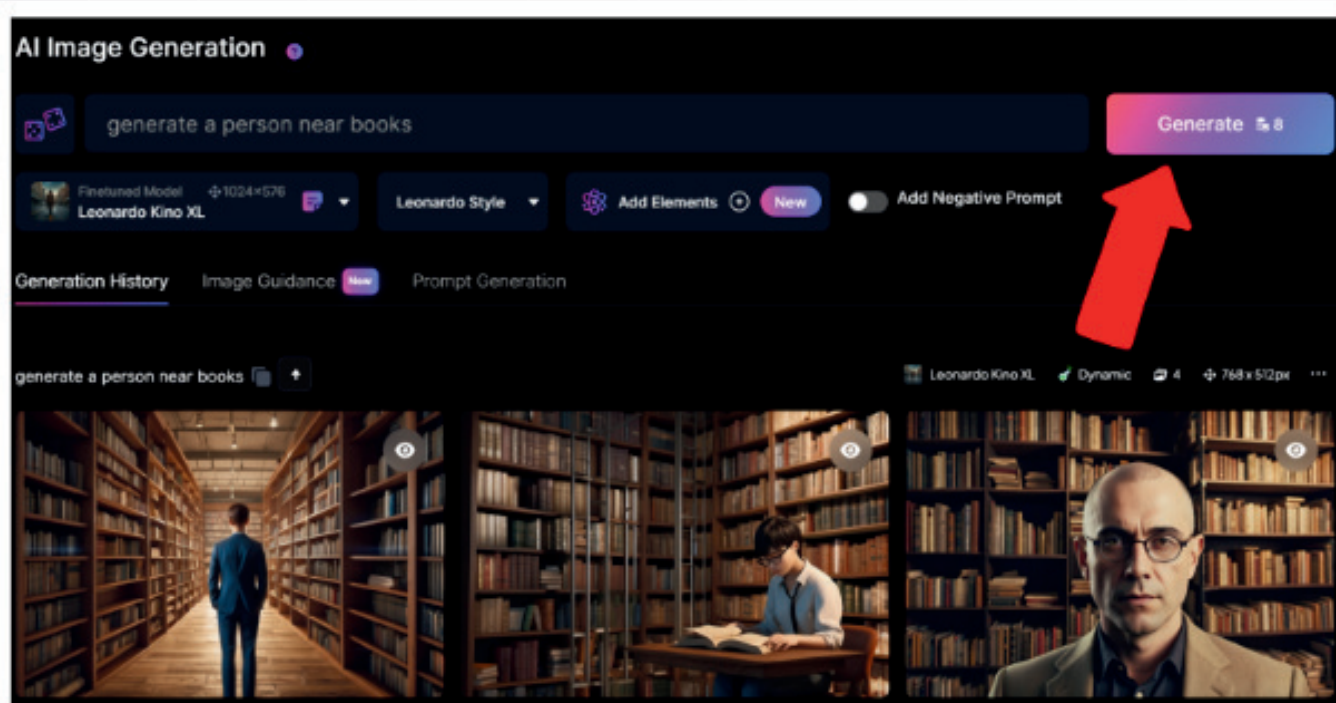
1

Зайдіть на головну сторінку Leonardo AI та натисніть “Create New Image” (“Створити нове зображення”).

2

У спеціально відведеному для цього місці введіть свій запит з описом того, що ви хочете згенерувати, та отримайте результат. Писати запит краще англійською. Після цього натисніть на клавішу “generate” (“Створити”) та отримайте результат.

RUNWAY GEN-1 TA GEN-2

RUNWAY GEN-1 TA GEN-2

Якщо коротко, RunWay – це платформа, яка дає можливість генерувати, редагувати та анімувати фото чи відео, і таким чином робити контент різноманітним.

У RUNWAY МОЖНА:

В RunWay Gen-1 можна перетворювати відео у відео;

В RunWay Gen-2 можна перетворювати зображення або текст у відео.

В безкоштовній версії ви можете створити 4 секунди відео з фото. Вартість платної підписки від 15\$ на місяць.

ЧИМ RUNWAY GEN-1 TA GEN-2 КОРИСНІ ДЛЯ МЕДІА?

1

ГЕНЕРАЦІЯ КОНТЕНТУ:

- **Gen-1** створює короткі відео з текстових описів. Це може бути корисно для створення рекламних роликів, тизерів, explainer-відео, анімованих GIF-файлів та багато іншого.
- **Gen-2** дозволяє генерувати складніші та довші відео з текстових описів. Цей інструмент може бути корисним для створення репортажів, документальних фільмів, музичних кліпів, короткометражних фільмів та багато іншого.

2

РЕДАГУВАННЯ КОНТЕНТУ:

- **Gen-1** можна використовувати для редагування відео, такого як зміна фону, додавання субтитрів, стилізація та багато іншого.
- **Gen-2**, завдяки кращому розумінню контексту, пропонує досконаліші можливості редагування, такі як зміна кольорів, додавання або видалення об'єктів, стилізація та багато іншого.

3

АНІМАЦІЯ:

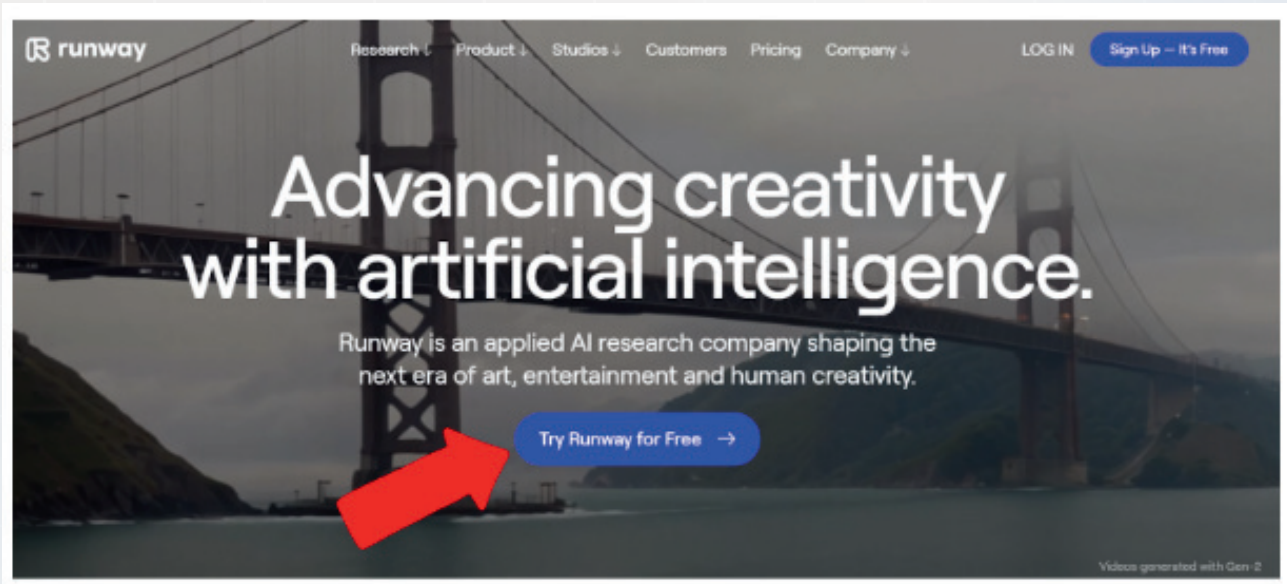
- **Gen-1** може використовуватися для створення простих анімацій з зображень та відео.
- **Gen-2** дозволяє створювати більш складні та реалістичні анімації з 2D- та 3D-моделей.

ІНСТРУКЦІЯ З ВИКОРИСТАННЯ:

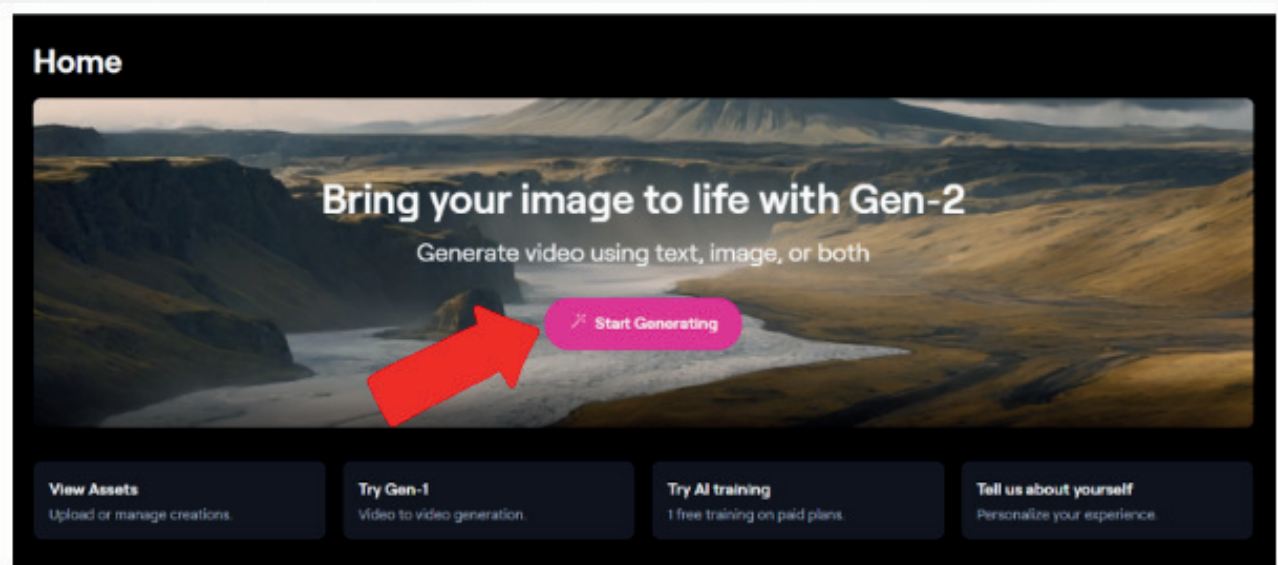
- [Як використовувати Runway Gen-1](#)
- [Як використовувати Runway Gen-2](#)

ДЛЯ ТОГО, ЩОБ СКОРИСТАТИСЯ RUNWAY, ЗДІЙСНІТЬ ТАКІ КРОКИ:

- 1 Перейдіть на сайт [RunWay](#) та натисніть на “Try Runway for Free” (“Спробуйте RunWay безкоштовно”).

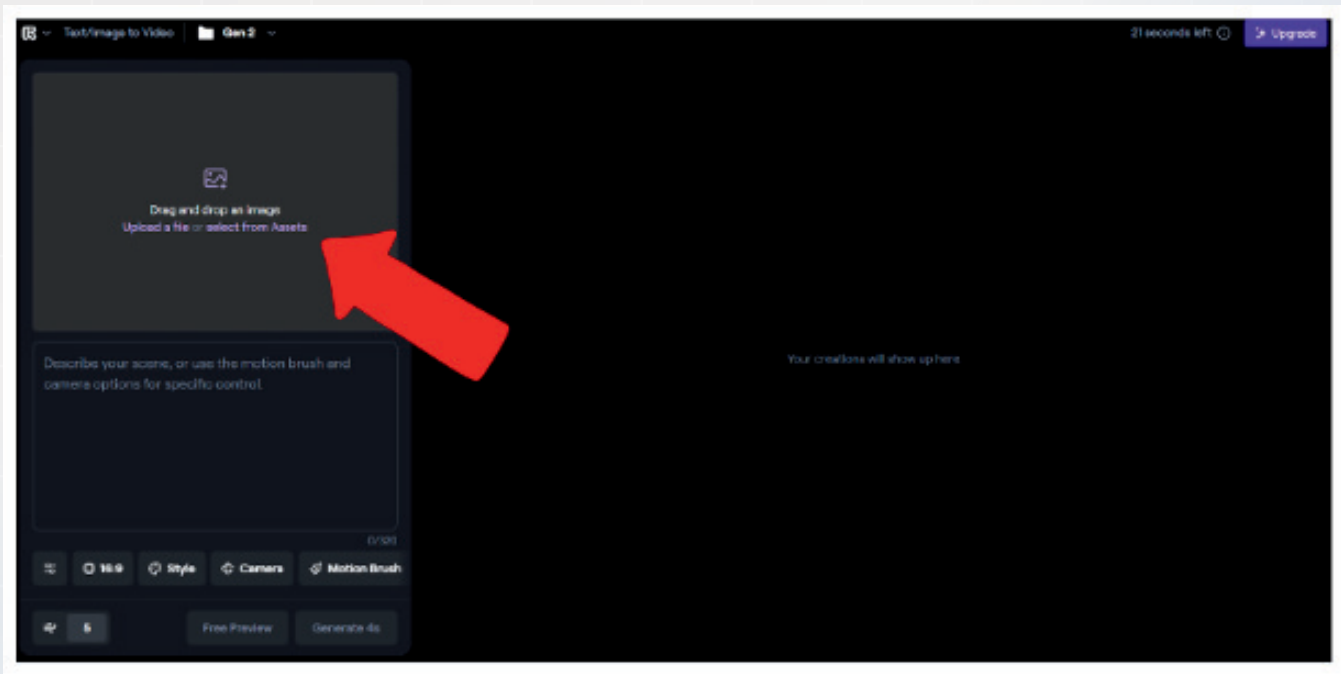

- 2 Натисніть на кнопку “Start generating” (“Розпочати створення”)

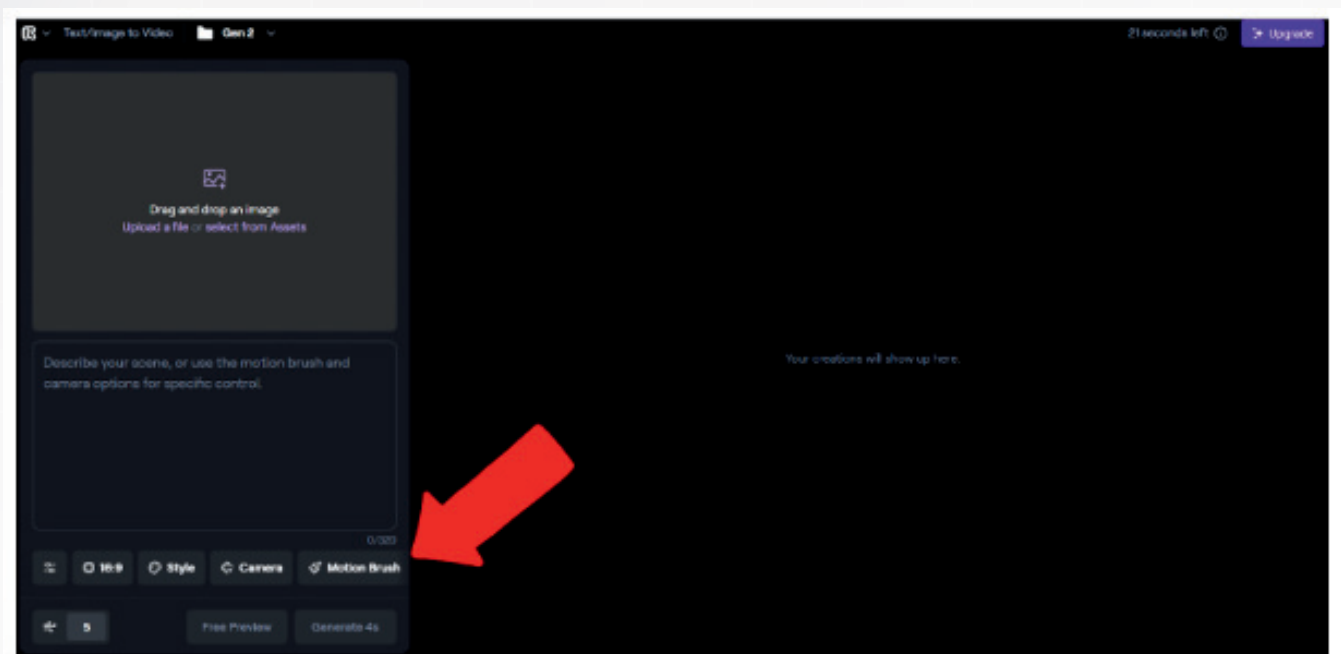
3

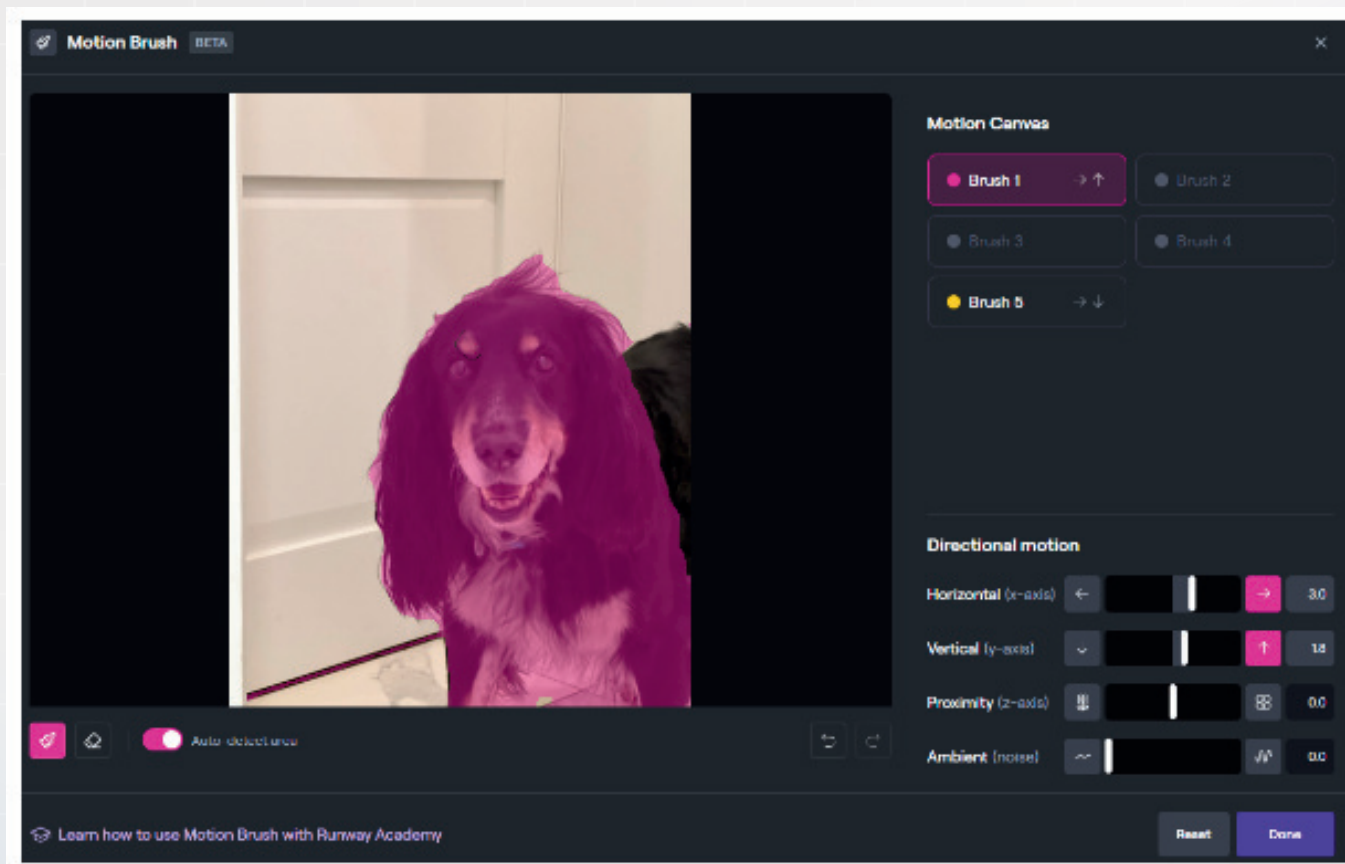
На сторінці, на яку ви потрапите після вибору “Start generating”, натисніть на “Upload a file or select from Assets” (“Завантажте файл з ваших ресурсів”). Далі оберіть фото, яке ви хочете “оживити”.

4

Після того, як ваше фото завантажиться, натисніть на “Motion Brush” і оберіть ті частини на зображенні, які б ви хотіли зробити рухомими.

Приклад створеного відео ви можете побачити [тут](#).

Однак, важливо пам'ятати, що використання ШІ у медійній сфері також вимагає дотримання журналістських стандартів. Штучний інтелект може стати потужним інструментом у руках журналістів, але застосовувати його слід зважено та етично. Адже об'єктивність, збалансованість, достовірність та інші професійні стандарти лишаються незмінними незалежно від того, як ви створювали матеріал.

Запрошуємо медіа та журналістів ознайомитися з [**ключовими Рекомендаціями з відповідального використання штучного інтелекту у сфері медіа**](#), розробленими зокрема й за участі Центру демократії та верховенства права. В них ви знайдете рекомендації щодо маркування згенерованого ШІ контенту, захисту персональних даних під час користування інструментами ШІ, навчання персоналу правильному використанню інструментів ШІ та інші.

Рекомендації – важливий крок у напрямку етичного використання ШІ-технологій. Вони нададуть вам цінні вказівки як максимально використати потенціал штучного інтелекту для оптимізації робочих процесів та вищої якості контенту, зберігаючи при цьому високі стандарти етики і відповідальності.